

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 138/12
Luxembourg, 6. november 2012

Sodba v zadevi C-199/11
Europese Gemeenschap proti Otis NV in drugim

Listina o temeljnih pravicah ne nasprotuje temu, da Komisija pri nacionalnem sodišču v imenu Unije vloži tožbo za povrnitev škode, ki jo je Unija utrpela zaradi omejevalnega sporazuma ali ravnanja, ki je v nasprotju s pravom Unije

Kadar Evropska komisija sprejme odločbo, s katero ugotovi obstoj protikonkurenčnega sporazuma, ta odločba zavezuje javne oblasti, med njimi nacionalna sodišča.

Komisija je februarja 2007¹ skupinam Otis, Kone, Schindler in ThyssenKrupp zaradi sodelovanja pri omejevalnem sporazumu na trgu prodaje, vgradnje, vzdrževanja in prenove dvigal ter tekočih stopnic v Belgiji, Nemčiji, Luksemburgu in na Nizozemskem naložila globe v skupnem znesku več kot 992 milijonov EUR.

Zadevne družbe so pri Splošnem sodišču Evropske unije vložile tožbe za razglasitev ničnosti te odločbe. Splošno sodišče je s sodbami z dne 13. julija 2011² tožbe družb Otis, Kone in Schindler zavrnilo. Glede družb iz skupine ThyssenKrupp pa je Splošno sodišče odločilo, da se globe, ki so jim bile naložene, znižajo.

Nekatere družbe iz teh štirih skupin so pri Sodišču vložile pritožbe za razveljavitev sodb Splošnega sodišča.³

Vzporedno je Komisija junija 2008 kot zastopnica Evropske unije (ki se je tedaj imenovala Evropska skupnost) pri gospodarskem sodišču v Bruslju (Belgija) vložila tožbo, s katero je od družb Otis, Kone, Schindler in ThyssenKrupp zahtevala znesek 7.061.688 EUR. Komisija je navedla, da je Evropska unija utrpela finančno škodo v Belgiji in Luksemburgu zaradi omejevalnega sporazuma, pri katerem naj bi sodelovale te družbe. Evropska unija je namreč oddala več javnih naročil za vgradnjo, vzdrževanje in prenovo dvigal ter tekočih stopnic v različnih zgradbah evropskih institucij s sedežem v teh dveh državah, katerih cena je bila višja od tržne cene zaradi omejevalnega sporazuma, ki ga je Komisija razglasila za nezakonitega.

¹ Odločba Komisije C(2007) 512 final z dne 21. februarja 2007 v zvezi s postopkom po členu 81 [ES] (zadeva št. COMP/E-1/38.823 – Dvigala in tekoče stopnice), katere povzetek je bil objavljen v Uradnem listu Evropske unije (UL 2008, C 75, str. 19).

² Sodbe v zadevi Schindler Holding Ltd in drugi proti Komisiji ([T-138/07](#)); v združenih zadevah General Technic-Otis Sàrl proti Komisiji ([T-141/07](#)), General Technic Sàrl proti Komisiji ([T-142/07](#)), Otis SA in drugi proti Komisiji ([T-145/07](#)) in United Technologies Corp. proti Komisiji ([T-146/07](#)); v združenih zadevah ThyssenKrupp Liften Ascenseurs NV proti Komisiji ([T-144/07](#)), ThyssenKrupp Aufzüge GmbH in drugi proti Komisiji ([T-147/07](#)), ThyssenKrupp Ascenseurs Luxembourg Sàrl proti Komisiji ([T-154/07](#)), ThyssenKrupp Liften BV proti Komisiji ([T-148/07](#)), ThyssenKrupp Elevador AG proti Komisiji ([T-149/07](#)) in ThyssenKrupp AG proti Komisiji ([T-150/07](#)) ter v zadevi Kone Oyj in drugi proti Komisiji ([T-151/07](#)) (glej tudi [sporočilo za medije št. 72/11](#)).

³ Zadevi v obravnavi: Schindler Holding Ltd in drugi proti Komisiji ([C-501/11 P](#)) ter Kone in drugi proti Komisiji ([C-510/11 P](#)).

Zadeve, ki so bile s sklepi izbrisane iz vpisnika: sklepa z dne 24. aprila 2012 v zadevah ThyssenKrupp Liften Ascenseurs proti Komisiji ([C-516/11 P](#)) in ThyssenKrupp Liften proti Komisiji ([C-519/11 P](#)); sklepi z dne 8. maja 2012 ThyssenKrupp Ascenseurs Luxembourg proti Komisiji ([C-504/11 P](#)), ThyssenKrupp Elevator proti Komisiji ([C-505/11 P](#)) in ThyssenKrupp proti Komisiji ([C-506/11 P](#)).

Končane zadeve: sklepa z dne 15. junija 2012 v zadevah United Technologies ([C-493/11 P](#)) ter Otis Luxembourg in drugi proti Komisiji ([C-494/11 P](#)).

Gospodarsko sodišče v Bruslju je v teh okoliščinah Sodišču predložilo v predhodno odločanje več vprašanj. Na prvem mestu sprašuje, ali je Komisija v okviru te zadeve pooblaščen za zastopanje Unije pred nacionalnim sodiščem.

Sodišče v zvezi s tem meni, da je glede na to, da je bil postopek uveden pred začetkom veljave Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), zastopanje Unije urejeno v Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti (ES). Komisija torej lahko Skupnost zastopa pred nacionalnim sodiščem, ne da bi za to potrebovala posebno pooblastilo.

Na drugem mestu predložitveno sodišče sprašuje, ali Listina Evropske unije o temeljnih pravicah nasprotuje temu, da Komisija kot zastopnica Unije vloži tožbo za povrnitev škode, ki jo je Unija utrpela zaradi protikonkurenčnega ravnanja, za katero je bilo z odločbo te institucije ugotovljeno, da je v nasprotju s členom 81 ES.

Sodišče je najprej poudarilo, da lahko vsakdo zahteva odškodnino za škodo, ki jo je utrpel, če obstaja vzročna zveza med to škodo in omejevalnim sporazumom ali prepovedanim ravnanjem, in da ima to pravico torej tudi Unija.

Vendar je treba to pravico izvajati ob spoštovanju temeljnih pravic strank, kot so zagotovljene zlasti z Listino. Sodišče je zlasti glede pravice do učinkovitega sodnega varstva spomnilo, da je ta pravica sestavljena iz različnih elementov, ki zajemajo med drugim pravico do dostopa do sodišča in načelo enakosti orožij.

Sodišče je v zvezi s pravico do dostopa do sodišča poudarilo, da pravilo, po katerem so nacionalna sodišča vezana na ugotovitev nezakonitega ravnanja iz odločbe Komisije, ne pomeni, da stranke nimajo dostopa do sodišča. Sodišče je glede tega poudarilo, da pravo Unije določa sistem sodnega nadzora odločb Komisije na področju konkurence, ki daje vsa jamstva, zahtevana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

Sodišče je prav tako poudarilo, da čeprav je res, da so nacionalna sodišča vezana na ugotovitve Komisije glede obstoja protikonkurenčnega ravnanja, pa so seveda pristojna za presojo obstoja škode in neposredne vzročne zveze med tem ravnanjem škodo in utrpjeno škodo. Celo kadar Komisija v svoji odločbi navede natančne učinke kršitve, je vselej naloga nacionalnih sodišč, da posamično določijo škodo, ki je bila povzročena vsaki osebi, ki je vložila odškodninsko tožbo. Iz teh razlogov Komisija ni sodnik in stranka v lastni zadevi.

Nazadnje, Sodišče je v zvezi z načelom enakosti orožij spomnilo, da je cilj tega načela zagotoviti ravnotežje med strankami postopka in tako zajamčiti, da lahko katera koli stranka v postopku vsak dokument, predložen sodišču, preveri in izpodbija. Sodišče ugotavlja, da nacionalnemu sodišču informacij, ki jih je Komisija pridobila med postopkom za ugotavljanje kršitve – informacij, o katerih družbe pritožnice trdijo, da z njimi niso bile seznanjene – v obravnavanem primeru ni posredovala Komisija. Pravo Unije vsekakor Komisiji prepoveduje uporabo informacij, pridobljenih v okviru preiskave na področju konkurence, zunaj te preiskave.

Sodišče je na podlagi teh ugotovitev ugotovilo, da Listina ne nasprotuje temu, da Komisija v imenu Unije pri nacionalnem sodišču vloži tožbo za povrnitev škode, ki jo je Unija utrpela zaradi omejevalnega sporazuma ali ravnanja, ki je v nasprotju s pravom Unije.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793